

Skouda ŽEMAITIU TĒTRA artistā par spektaklius so žiūruovās bēndraun tik žemaitiu kalbo

Skouda rajuona kultūras cēntra Žemaitiu tētros vėsuo Lietovuo ēšskērtinis sava repertuaro. Garsie ons ēr aktuoriu vaidībo. Tētrou vaduovaun, spektaklius režisoun rašītuos, žornalists, verties UNTULIS EDMUNDS. Šī karta anou pakalbēna MUKIENĒ DANUTĒ.

Scena iš Skouda Žemaitiu tētra spektaklė „Smūgis i paširdius“. Režisierios ē pjesės autuorios E. Untulis. 2022 m.

– Skouda miestė Žemaitiu tētra ikūriet 1995-ās metās, tad nedaug betrukst iki kolektīva 30-metė. Vėsa laika anam Tamista ēr vaduovavuot. A neapsirinko?

– Tētrou pėrmamė anuo veikluos etapė (nu 1995 iki 2000 m.) vaduovavau aš. Paskiau diel darba laikraštie „Klaipieda“ toriejau padarītė nedėdėlė partraukelė iki 2006 metu. Tūmet tētrou vaduovava dvė režisierės – Rozitienė Bėrota ēr Budrienė Daiva. Paskiau aš sogrīžau i tētra – tuoliau anam

vaduovavau ēr tou darba dērbo lig šiuol, planoujo anam vaduovautė kol svėkata leis.

– A Žemaitiu tētros tik stata spektaklius ē vaidėn a papėlduomā rajunė dā ēr inicėjoun kėtus kultūrėnius rėngėnius?

– Mūsas tētros ne tik stata spektaklius, vaidėn, platė gastruolioun pu svieta, bet ēr patemė Skoudė jau 24 metus organizoun tarptautėni tētru festivali „Vaidėnam tievū kalbo“. Anamė dalīvaun tētrā ēš

Skouda Žemaitiu tētros pu spektaklė „Kor dietė trieti?“. Režisierios ē pjesės autuorios E. Untulis. 2021 m.

Lietovuos ģr Latvģjģs, ģ bovģ atvaģiavģ ģr estu, lģnku tģtrģ.

– Kor ţiţruovģ ģš kģtţ Lietovuos vģitu gal pamatģtģ Skouda Ţemaitiu tģtra spektaklius?

– Kas tik kor mţsa tģtra pakvģit, tģn, jģgo tik galem, ģr novaģiounam. Kvģitģmus vģs gaunam ģš Ţģlotģs, Ţģlalģs, Plungģs ģr Maţeikiu rajuonu, Tģlţiţ ţr Klaipiedas miestu tģtra gerbieju. Palaikuom rģţius su Utenuos, Vģlkavģškģ, Ţakiţ tģtrģs, mumis pavaidintģ ģr bovossģ pasģkvģitosģs Vģlniaus, Panevģţģ, Ţiauliţ ģr Juonģškģ ţemaitiu draugģjģs.

– A tģtra veiklģ Skouda miestģ ģ sodarģtas tinkamas darba sģlģgas, a statģdamģ, ruodģdamģ spektaklius nesosģdorat so finansģnģs sunkomģs, je tģp, kaip pavģkst tas prublemas ģssprģstģ?

– Piningģs mţsa nieks ģ nukumet nesģskobģn ţţvers-tģ. Kģtţs rajuonţs mes vaidģnam ţţ tou, kas ģ sorenkama ţţ parduodamus bilietus arba ţţ rajuona savģvaldģbģs nu-ruodģta piningţ soma, katrou torem parvģţtģ pu paruoģģta vaidģnģma (ta soma ģr baisģ joukinga – 116 euru oţ valon-duos trokmies vaidģnģma). Dar vaidģnam ģr kultţrģniu mainţ formo – tģp dģrbam par tģtru festivalius. Gavģ pakvģitģma novaģiounģm pas draugus, tģn ţţ aģiou paruo-duom spektakli, tumet tģi draugģ pas mumis atvaģioun ģr anģi tģp pat ţţ aģiou vaidģn. Vaidģnģmus statuom ţiaurģ

(Nukelta ģ 4 p.)

Skouda Ţemaitiu tģtra artistģ ģ reţisierios 2019 m. Varienuo vģkosiuo res-publģkģnie miegieju tģtru ţvģntie „Tģgģvuoja teatras“, katrou skuodģškģ dalģvava kap nuomģnacģjģs „Rģţkiausis aktuoriu ansamblis“ nuomģnants

2010 m., pu „Auksa paukţtģs“ priza Ţemaitiu tģtrou iteikģma Skouda kul-tţras cģntrģ. Tou apduovģnuojģma kolektģvs pelnģ ţţ 2009 m. pastatģta juodģ-rauduona kuomedģjģ „Keista lģga“. Ana bova statuoma ģr kģtţs tģtrţs – Ţemaitģjuo, Sovalkģjuo, Aukţtaitģjuo.

Skouda Žemaitiu tētra artistā 2019 m. respublēknie dainū švētie Vēlniui

pēgē, kad nenuskriaustomem valdiuos. Biški ēr patīs oždērbam. Va pernā, 2022 metās, i rajuona biudžeta parvežiem 1 120 euru, tad je kor nuors rēk važioutē, ont salarkas piningieliu jau būnam ožsēdērbē, obagās neinam...

– Skouda Žemaitiu tētros Lietovuo unikalos tou,

ka Tamsta, būdams tētra vaduovs, ne tik režisuojēt spektaklius, bet esat ē tētrē statuomu žemaitēsku pjiesiu autuorios. Tamstas dramās kūrēnius stata ēr daug kētū Žemaitējēs tētru, pjiesiu leidība ī riemēs (vo gal ē dabā rem?) Lietovuos naciouonalēnis kultūras centros. Kas Tamsta paskatēna tuokē veiklā (rašītē pjiesēs žemaitēškā)? Kas daugiau Tamsta finansēškā rem a ī riemēs leidont, platēnont tus kūrēnius?

– Lietovuos naciouonalēnis kultūras cētros nemuokamā ēšleida vēina mona tragikuomedjē – „Kurmīs ont dēdēlē kelē“, katra bova paskelbta lietoviu bēndrēnē kalbo ēšleistamē tuokē pat pavādēnēma ivairiū dramaturgu pjiesiu rinkēnie. Tas notēka 2000 metās. Pu keliuolēkas metu ēšvertiau ēž žemaitiu kalbuos i lietoviu kalba šešis vaidēnēmus, katrus tas pats Lietovuos naciouonalēnis kultūras cētros ēšleida 2015 m. – rinkēnīs vadēnas „Neīprasta dovana“. Do žemaitēškus vaidēnēmu rinkēnius pavīka ēšleistē gavos Skouda savēvaldībēs finansēnē parama (2007 m. bova ēšleist rinkēnīs „Meilē ne žaislos“, vuo 2022 m. – „So pēršto i aki“). Maždaug ciela kapa vaidēnēmu torio „ožsliēgēs“ internetē, tad je kuoks tētros praša, nesēbrongēno, nusiunto ē, ka gālietom ēšsērinktē, kuo šērdēs geid, ne pu vēina. Vaidēnēmus rašītē maždaug

Skouda Žemaitiu tētra pastatītu spektakliu plakatu fragmētā

nu kuokiū 1975 metu moni ĩkvep kuo gera pats Pondėivs... Vuo kou parašitė, Ons mon paruoda, baksnuodams so pėršto i aki, tad mon patem nieka nerėk galvuotė. Baisė patuogi būsėna... Tėp kortė – vėns maluonoms, nes tas bėndravėms ĩr nuognė draugėškš, be juokiū prievartas apraiškū.

– *Iduomė ėe ešvediet, bet... kuožnam ikviepėms kortė vės kėtėp ateit, vuo mes ruoda veskem tuoliau.*

Ne tik mon, bet, mėsłėjo, ka ė mūsa skaitītuojemš kėrb klausėms, kuokė Skouda Žemaitiu tėtra repertuara dali paskotėnės metās sodara Tamstas parašitė žemaitėškė kūrėnė?

– Mūsiškis Skouda kultūras cėntra tėtros ĩr sovaidėnės maždaug kuokius 95 puocėntus mona parašitu vaidėnėmu. Par tus beveik 28 metus mūsa vaidintus kūrėnius, katrėi ĩ parašitė kėtū autuoriu, gal soskaiėioutė ont ronku pėrštu. Tarp tū kūrėju ĩ – Ibsens Henrėks, Sveigs Stepuons, Frišos Maksos, Granauskis Ruomoalds, Miliūns Vėktuors ėr Juknaitis Vīgants.

– *Kėik spektakliu, katrūs artistā vaidėn bėndrėnė lietoviu kalbo, par paskotėnius 5–10 metu Skouda Žemaitiu tėtros ĩ pastatės?*

– Ni vėina, juk tam ėr esam Žemaitiu tėtros. Tėp būs pakol būsio gīvs, kol va-

Skouda Žemaitiu tėtros pu spektaklė „Teisės gīventė kaina“, pastatīta pagal Granauskė Ruomoalda nuovelės, premjeras. 2019 m. gegožės mienou. Karto so aktuorės stuov tou dėina spektakli pasėveizietė i Skouda atvažiavosės rašītuojė R. Granauskė doktėris Gintarė ėr Inga, eš Skouda kėlės Šiauliūs gīvenous kalbininks puof. Pabrieža Jūzaps

Skouda Žemaitiu tėtra kolektīvs LDK valduovu rūmūs Vėlniou pu pasėruodīma suostėnės senieliu gluobuos nomūs. Tėn bova sovaidints spektaklis „Teisės gīventė kaina“, pastatīts pagal Granauskė Ruomoalda nuovelės. 2019 m. vasarė mienou

duovausio tėtrou, vuo paskiau, je nebatsėras, kas parjimtoms mona žematiu kalbuos keravuojėma ė puopolerėnėma misėjė, toukart neblėks ėr Skouda žemaitiu tėtra. Tumet gal atsėras kuoks nuors naus tėtros, katros vaidins anglėškā, vuokėškā a bėndrėnė lietoviu kalbo, vuo gal so tuo Žemaitiu tėtra veikluos pabaiga ė nikuokė tėtra Skoudė neblėks.

– *Kėik spektakliu šės metās torėt sava tėtra repertuarė, kāp anėi vadėnas ė*
(Nukelta i 6 p.)

Kairie – Skouda Žemaitiu tētra jaunijē artistā ē tētra režisierios Untulis Edmunds. 2014 m. Vēršou – tētra pastatīta spektaklē „Kor dietē trieti?“ reklaminis plakats

kuokēms aktuorems esat patēkiejē kortē pagrindēnius vaidmēnis?

– Par metus dabar vēs pastatau pu do vaidēnēmo. Dēl kuo tēp, nežēnau, Pondēivs skobēn darboutēis... Pernā pabēngiem vaidintē do spektaklius – „Kor dietē trieti?“ ēr „Smūgis i paširdius“. Dabar vaidēnam graudē joukinga drama „Paveiziek i veidruodi“, pu Trijū Karaliu pradiejuom repetoutē iruonēška kuomedējē „Kiaura žekē“. Premjera nomatuoma Tarptautēns tētra dēnuos pruogo. Tad tēi do vaidēnēmā ēr sodarīs mūsīški šiu metu repertuara. Mūsa tētrē vēsē aktuorē vaidēn meistrēškā, tad ēr vaidmēnis, mona sopratēmo, sokor fantastēškus. Artistu daug, tik mūsa gastruoliems skērama mašina maža, tad repertuarē vēsumet

tor būtē do spektaklē, kad ni vēns iš artistu nelēktom ba vaidmēns. Šiou štruopo tētrē vaidēn trīs vaiikiokā ēr šēšēs mergelkas (vuo dā dvē ēš anū nesēnē ēšējē augintē vākulieliu, bet, kāp tik anēi kēik paaugs, tuos jaunās mamitēs sogrīš i tētra – bēnt tēp anuos pasēzadiejē).

Mūsa tētrē ī bovusi jaunū aktuoriu gropē, katro trou sodarē pēnkēs mergelkas ēr vēns vaiikioks. Ta gropē do karto dalīvava respublēkēnie Dainū švēntie Vēlniou. Par karuona (COVID'a epidemējē) ta gropē ēšēra, dalēs anuos nariū pauga, ēšvažiava stodejoutē... Planoujo šiu metu rudini sobortē naujē jaunū artistu gropelē. Rēks so anou pasēdarboutē ronkuovēs pasēraitios, nes nuorem so jaunimo trieti karta sodalīvautē respublēkēnie dainū švēntie.

Scena iš Skouda Žemaitiu tētra spektaklē „Auroras Borealis smūgis“ (rež. E. Untulis). 2016 m. kuova 21 d.

– Skouds, ka ėr laikuoms žemaitiškiusiu rajuono Žemaitėjuo, bet ėe gīven ėr ėš kėtū Lietovuos etnuograpėniu regėjuonu atvīkė žmuonės, katrėi žemaitėškā rokoutėis nemuok, bet tor talėnta vaidintė scenuo. Kāp derėnat tus dalikus, kāp formoujėt tėttra kolektīva, kad nebūtom pruoblemu statont žemaitėškus spektaklius?

– Tou rėkalo nesėrūpėno, nes rajuonė spektaklius galio režisoutė ne tik aš. Īr bovė sosėkūrė tėttrā pri muokīklu. Anėi vaidėna bėndrėnė lietoviu kalbo. Laikou einont tū kolektīvu veikla notrūka. Paskotėnės metās neso gėrdiejės, ka tuokėi tėttrā rajuonė veiktom. Gīvendamė Žemaitėjuo ėš kėtor atvažia-vė žmuonės tou mūsa kalba kartās vėsā neprastā ėšmuokst, vuo je nė... Vėns sovalkietis artistas mūsa tėttrė vaidėna sava gimtojė suvalkietiu tarmė, vuo lėkosėijė – žemaitėškā, tad vėsė vaidėna sava gimtojė kalbo, vuo dā vėina mergelka, nuors ė ne žemaitė, bet bova poikė pramuokusi mūsa kalbuos ė vaidėna žemaitėškā, be rīškesnė akcėnta, tad, kas ėš žiūruovu nežnuojė, ka ana ne žemaitė, negaliejė tuo ni itartė.

– Kas ė pagrindėnė Skouda Žemaitiu tėttra draugā, riemiejė?

– Baisė duosniū riemieju netorem. Šėik tėik prisėdėd rajuona valdė, inpormacėjė aple tėttra veikla nemuokamā platėn rajuona laikraštis „Mūsų žodis“, anos būn ėr Facebook portalė. Vuo šėp tā stėngamies patīs vėskou ožsėdėrbtė ėr asablīvas maluonės ėš kėtū neprauom. Tėp ėr geriau, nes nesėjautam niekam skuolingė.

– Kuokės laimiejėmās tėtros, anuo aktuorė gal pasėgėrtė (nuomėnacėjės, kėtė apduovėnuojėmā)?

– 2010 metās kap geriausias tū metu miegieju tėtros Lietovuo pelniem respublėkėnės reikšmies aukštiausi apduovėnuojėma – „Auksa paukštė“. Daugībė kartu ivairiausiūs konkursūs bovuom papoulė tarp laurėtu (sunkė jau vėsoku ė ėšvardintė). Tėttra aktuorė Mėnelga Vaidis, Bernuotienė Rasa ėr bovė „Tėgyvuoja teatras“ lauretās, Ronkaitienė Gražina, Laureckienė Jedvīga ėr Matutis Tuoms tuo patėis konkursa „Tėgyvuoja teatras“ nuominantās.

– Ė pabaigā – gal galiptomėt pateiktė tėttrė pasta-tītu spektakliu sāraša, anūs vaidėnusiū ėr vaidėnon-tīu aktuoriū, kėtū kolektīva nariū (scenuograpu, garsa režėsieriu, švėisū operatuoriū ėr kt.) pavardės?

– Sunkos atvejis... Tū vaidėnėmu būs netuolėi 80, tad šiou štruopo sunkė būtom ėš karta tėp anus vėsus ė ėšvardintė. Palėkem tou kėtam kartou. Scenuograpė tetorem vėina – Lukšienė Vita, pri švėisū ė garsa onkstiau darbavuos Vėršėls Vītauts, Urbuons Nerėjos, dabar mums prikimb Stonkos Andrios. Par vėsā tėttra gīvavėma laikuotarpī anamė vaidmėnis kūrė par pusšimti ivairiausė omžiaus aktuoriū. Ketorė ėš tuo skaičiaus jau ėr ėškeliavė ė geriesni pasauli. Neožmėrštam anū.

Diekavuojo ož puokalbi. Linko Tamstā ė vėsam Skouda Žemaitiu tėttra kolektīvou naujū, gražiū spektakliu, ėsėklausontīū, sopratingu ėr palaikontīū žiūruovu, riemieju – kas ba kuo!

2019 m. lapkrėstė paskutinis savaitgalis priš Advėnta. Scenuo – vėsė Skoudė vīkosė tarptautėnė miegieju tėttru festivalė „Vaidėnam tievū kalbo“ dalīvė